1/2005 7.3.2005

>>>>>>>>>>>>><<<<<<<<<<<<<

Tervetuloa vuosikokoukseen

Metsähistorian Seura ry:n vuosikokous pidetään keskiviikkona 6.4.2005 klo 11 Tieteiden talossa Helsingissä, Kirkkokatu 6.

Vuosikokousasiat:

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja kaksi ääntenlaskijaa
3. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. Kokouksen työjärjestys
5. Tilinpäätös, vuosikertomus (ohessa), tilintarkastajien lausunto ja vastuuvapauden myöntäminen
6. Toimintasuunnitelma (ohessa), tulo- ja menoarvio sekä liittymis-, jäsen- ja kannatusmaksut
7. Hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien palkkiot ja matkakulujen korvaus
8. Hallituksen jäsenmäärä
9. Hallituksen puheenjohtaja ja muut jäsenet erovuoroisten tilalle
10. Kaksi tilintarkastajaa ja heille varamiehet
11. Muut asiat
12. Kokouksen päättäminen

Hallitus

Metsähistorian Seuran esitelmätilaisuus **Metsäalan retkeilyjen historiaa**

Keskiviikkona, 6.4.2005
klo 13–16.30 Tieteiden talossa, Kirkkokatu 6, Helsinki

Johdanto: Vaeltajia ja matkamiehiä – retkeilyjen varhaista historiaa, *Matti Leikola*
Metsäalan järjestöjen ja Tapion retkeilyjen historiaa, *Markku Rauhalahti*
— Kahvitauko —
Metsähallituksen retkeilyjen historiaa, *Pentti Roiko-Jokela*
Yksityismetsätalouden kentän retkeilyjen historiaa, *Arvi A. Koivisto*
Keskustelu – mm. Luston retkeilyaiheeseen liittyvät suunnitelmat

Tilaisuus on maksuton. Vuosikokouksen ja seminaarin välillä on mahdollisuus lounastaa Tieteiden talon ravintolassa; keittolounaan hinta noin 7 euroa. Järjestelyjen vuoksi **edellytämme a) lounaalle b) esitelmätilaisuuteen osallistumisilmoituksen yhteystietoineen 29.3. mennessä** Lustoon, puh. (015) 345 1030, fax (015) 345 1050 tai metsahistorian.seura@lusto.fi.

Tervetuloa!

Vuosilusto 2002–2003

Tämän Susikon mukana kaikki jäsenet saavat uuden Vuosiluston, Metsä-museo Luston ja Metsähistorian Seuran yhteisen vuosijulkaisun. Vuosilustoa on toimitettu joka toinen vuosi; käsillä oleva on viides julkaisu.

Vuosilusto on nyt kaksi kertaa voitu lähettää jäsenille ilmaiseksi, kiitos Metsämiesten Säätiön tuen!

Vanhempia Vuosiluston numeroita voi kysellä Lustosta, lusto@lusto.fi, p. (015) 345 1030.

Tervetuloa opintomatkalle Pirkanmaalle 10.–11.6.2005

Teema: Pirkanmaan metsätalouden ja -teollisuuden historiaa; Metsähistorian Seuran 10-vuotisretkeily. Matka alkaa perjantaina 10.6. Tampereen rautatieasemalta klo 9.15 ja päättyy sinne lauantaina 11.6. klo 15.30. Omilla autoilla tuleville on pysäköintitalo aseman vieressä. Yöpyminen on Hyytiälän metsäasemalla.

Osallistumismaksu on 140 €, ja se sisältää ohjelman aterioineen ja majoituksen Hyytiälässä kahden hengen huoneissa. Yhden hengen huoneen lisämaksu on 25 euroa. **Ilmoittautu-minen 25.5.2005 mennessä** kirjallisesti osoitteella: Metsähistorian Seura, c/o Lusto, 58450 PUNKAHARJU tai metsahistorian.seura@lusto.fi. Lisätietoja: Markku Rauhalahti, 050 68 980; rauhalahti@kolumbus.fi.

Ohjelma:

Perjantai 10.6.

9.15 Lähtö retkeilylle, Tampereen rautatieasema
Ajo Kangasalan suuntaan; maastokahvi Pelisalmella
Bussissa: Pohjois-Hämeen metsien kehityshistoriaa, MH Kaarlo Ouni
11.00 Laipanmaa ja Rajalan metsäkämppä, maanv. Risto Keskinen, MH Timo Kivimaa, mets. Timo Nieminen
Kenttälounas; lounasisäntä: UPM Metsä
Ajo Kuhmalahdelle
14.30 Kuhmalahden-Sahalahden metsien koeinventointi ja metsien kehitys
Kahvi ja Kuhmalahden kunnan tervehdys
”Laipan jätkät”, Pohjois-Hämeen Jätkäperinne ry
Wanhan Rauhalahden kotimuseo, muistopuun istutus
Längelmäveden uiton historiaa, MH Esko Pakkanen
Ajo kohti Hyytiälää; bussissa: Pirkanmaan metsäteollisuuden ja puunhankinnan kehityshistoriaa
18.30 Saapuminen ja majoittuminen Hyytiälän metsäasemalle, sauna
20.30 Päivällinen
Hyytiälä tänään, MMT Antti Uotila

Lauantai 11.6.

Aamiainen
8.00 Hyytiälä ja sen historiallisia kohteita, Antti Uotila, Matti Leikola
Ajo Mänttään
11.30 G.A.Serlachius -museo
Lounas; lounasisäntä: Metsäliitto
Retkeilyn päätös ja ajo Tampereelle
15.30 Saapuminen Tampereen rautatieasemalle

>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>

Opintomatka Saksaan syyskuussa

Metsähistorian Seura valmistelee opintomatkaa Saksaan 22.–25.9.2005.
Teemat: Suomalaisen metsäkoulutuksen alkulähteet sekä Saksan metsätalouden historiaa ja muuta kulttuuria.
Lähtö torstaina 22.9. klo 7.50 Finnairin lennolla Helsingistä Berliiniin ja paluu sunnuntaina 25.9. Berliinistä klo 19.10; saapuminen Helsinkiin klo 22.05.

Kohteita:
To 22.9. Eberswalden metsäopisto
(70 km Berliinistä koilliseen)
- mm. koulun historia, historiallinen vanha koulurakennus, uusi koulu, havainto- ja muistometsät
Ajo Dresdeniin (200 km Berliinistä etelään), jossa yöpyminen
Pe 23.9. Tharandtin metsäopisto Dresdenin lähistöllä
- mm. historiallinen vanha koulu ja sen havaintokohteet
Ajo Wittenbergiin (150 km Dresdenistä luoteeseen)
Wittenberg – Lutherin kaupunki
- esim. Wittenbergin kirkko, Luther-Haus
Yöpyminen Wittenbergissä
La 24.9. Ajo Bärenthoreniin
(50 km luoteeseen)
Bärenthorenin metsä, Dobritzin hoitoalue
- kestometsätalouden mallimetsä
Ajo Potsdamiin (100 km koilliseen)
Potsdamin historiaa
- esim. Potsdamin kokouksen paikka, Fredrik Suuren Sanssoucin linna
Ajo Berliiniin (30 km), jossa yöpyminen
Su 25.9. Tutustumista Berliinin nähtävyyksiin
- esim. Suomen suurlähetystö, Brandenburgin portti, Unter den Linden -alue, Muurimuseo/Checkpoint Charlie yms.
Klo 19.10 lento Helsinkiin

Matkan peruskustannukset (lennot, bussit, majoitukset) ovat noin 550 €.
Kustannussyistä matkat Saksassa tehdään vuokratuilla pikkubusseilla. Selostukset kohteissa tulkataan suomeksi.

Huom!
Lentolippuvarausten vuoksi tarvitaan tieto osallistujamäärästä ajoissa. Siksi **matkasta kiinnostuneita ja sille todennäköisesti osallistuvia pyydetään ilmoittautumaan alustavasti 30.3.2005 mennessä** osoitteella: Metsähistorian Seura, c/o Lusto, 58450 PUNKAHARJU tai metsahistorian.seura@lusto.fi.
Lisätietoja: Markku Rauhalahti,
050 68 980, rauhalahti@kolumbus.fi.

>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>

Tehdyn työn muistamista ja tulevaisuudensuunnitelmia – Metsähistorian Seuran ylimääräinen kokous Lustossa 7.12.2004

Kolmisenkymmentä seuran jäsentä kokoontui joulukuun alussa Lustoon juhlistamaan seuran 10-vuotispäivää. Ohjelma alkoi ylimääräisellä kokouksella, jonka puheenjohtajana toimi Tapio Korpela. Aluksi seuran puheenjohtaja Markku Rauhalahti kertoi Metsänhistorian Seuran tähänastisista vaiheista, joiden pääpiirteet ovat oheisessa 10-vuotistoimintakertomuksessa. Merkittävien hankkeiden vetäjiä ja hyviä yhteistyötahoja – neljää aktiivista jäsentä – muistettiin seuran uudella ansioplaketilla:

* Fil. tohtori, dosentti *Hanna Snellman* on Metsähistorian Seuran perustajajäsen ja toiminut seuran hallituksen jäsenenä vuosina 1995 – 2003. Hanna Snellman on ansioitunut kansatieteen tutkija. Hän toimii Suomen Akatemian tutkijana, Helsingin ja Oulun yliopiston dosenttina ja on virkavapaalla Helsingin yliopiston

Kulttuurien tutkimuksen laitoksen tohtori-assistentin virasta. Metsänhoitajan tyttärenä hän on saanut verenperintönä kiinnostuksen ja perusosaamisen metsähistoriaan. Hannan väitöskirja ”Tukkilaisen tulo ja lähtö” vuodelta 1996 on perusteellinen kansatieteellinen tutkimus Kemijoen metsä- ja uittotyöstä ja samalla ainutkertainen tallenne jo kadonneesta metsäkulttuurista.
Hanna toimi kiitettävällä tavalla Metsähistorian Seuran kahdessa suuressa perinneprojektissa, Metsäperinteen keräyshankkeessa vv.1996-1999 ja ”Metsäammatit metsätalouden murroksessa” tallennushankkeessa vv. 1999-2002. Jälkimmäisessä hän toimi vastuullisena ja tieteellisenä johtajana ja sittemmin ohjaajana useissa sen pohjalta tehtävissä opinnäytetöissä. Metsäammattihanke tuotti laajan ja merkittävän tutkimusaineiston, jolle ei löytyne vertaista muualta.

Hanna on tehnyt ja johtanut monia muita metsähistoriaan liittyviä tutkimuksia, toiminut alan kotimaisissa ja kansainvälisissä tutkijatyöryhmissä ja pitänyt esitelmiä sekä kotimaassa että kansainvälisissä konferensseissa. Näissä hän on aina pitänyt esillä Metsähistorian Seuran toteuttamat hankkeet. – Hanna Snellman on todellinen suomalaisen metsähistorian lähettiläs.

* Metsänhoitaja *Arvi A. Koivisto* on Metsähistorian Seuran perustajajäsen ja toiminut seuran hallituksessa vuosina 1995 – 2003. Arvi A. Koivisto on tehnyt pitkän päivätyön metsänhoitajan tehtävissä lähinnä Satakunnan metsälautakunnan (aiemmin metsänhoitolautakunnan) palveluksessa, viimeksi päämetsänhoitajana. Hänen suuria harrastuksiaan on ollut pelimannimusiikki ja kulttuurihistoria, mm. Parkanon Paroonin perinne.

Arvi toimi Metsähistorian Seuran ja Luston parissa vuosina 1999-2001 toimineen Metsämusiikkityöryhmän jäsenenä ja aktiivisena laulujen kerääjänä. Luston arkistossa on työryhmän työn tuloksena noin tuhannen metsälaulun sanat ja satoja nuotituksia; näistä pääosa on Arvin keräämiä. Hän toimi aktiivisesti seuramme vv. 2001-2003 toteuttamassa Metsälaulukirjahankkeessa ja vuonna 2003 ilmestyneen ”Ja pokasaha soi – metsäväen lauluperinnettä” -kirjan toimitustyössä.

Yhdessä Jyri Makkosen kanssa Arvi suunnitteli sisällön ja toteutuksen kesällä 2004 ilmestyneeseen cd-levyyn ”Ja pokasaha soi”. Hän myös itse laulaa levyllä Wilsonin Pelimannien solistina. Arvi on pitänyt em. hankkeiden pohjalta lukuisia esitelmiä ja esityksiä ja esiintynyt myös mm. Metsäradiossa.

Arvi A. Koivisto on toiminut pitkään Metsänhoitajaliiton perinne- ja kulttuuritoimikunnassa, osan aikaa myös puheenjohtajana. Hän toimitti Metsänhoitajaliiton vuonna 1997 julkaiseman perinnekirjan ”Metsästä ja metsän reunasta”.

* *Metsämiesten Säätiö* on Metsähistorian Seuran läheinen yhteistyökumppani ja seuran toiminnan erittäin merkittävä tukija. Seuramme mittavat metsäperinteen keräys- ja tallennushankkeet sekä metsämusiikki- ja laulukirjahankkeet on voitu toteuttaa lähinnä Metsämiesten Säätiön tuella. Seura on myös useana vuonna saanut säätiöltä tukea tiedotustoimintaan ja kansainvälisiin yhteyksiin sekä meneillään olevaan kirjahankkeeseen ”Metsien käytön historia sanoin ja kuvin”. Säätiön edustajat ovat kiitettävästi seuranneet hankkeiden edistymistä ja antaneet niihin asiantuntija-apuaan.

Metsämiesten Säätiön kiinnostusta seuramme toimintaan osoittaa myös se, että säätiön hallituksen jäsenet ovat

seuramme varsinaisia jäseniä ja säätiö on seuramme kannattajajäsen. Säätiön asiamies Risto Hyvärinen on toiminut koko kymmenvuotiskauden seuran tilintarkastajana ja antanut asiantuntemustaan taloudenhoidossa.

Erityisen kiitosmaininnan Metsämiesten Säätiö ansaitsee siitä kokonaispanoksesta, jolla se on tukenut lukuisia muita metsähistorian ja -perinteen tutkimus-, julkaisu- ja tapahtumahankkeita sekä Luston toimintaa.

* *Lusto – Suomen metsämuseo ja metsätietokeskus* on Metsähistorian Seuran läheinen yhteistyökumppani. Seuramme perustavan kokouksen 7.12.1994 kutsui koolle Suomen Metsämuseosäätiö eli käytännössä Lusto, ja perustava kokous pidettiin Luston tiloissa.

Luston johtajat ovat koko kymmenvuotiskauden olleet mukana seuramme hallituksessa joko varsinaisina tai varajäseninä ja näin olleet aktiivisesti mukana seuran päätöksenteossa ja toiminnan suunnittelussa. Seuramme sihteeri- ja talousasiat hoidetaan Lustossa. Metsähistorian Seuran postiosoite on Lusto ja kotipaikka Punkaharju.

Lusto on ollut osallisena tai asiantuntijana lähes kaikissa seuramme hankkeissa samoin julkaisutoiminnassa, seuran toiminnan tunnetuksi tekemisessä ja metsähistorian seurojen pohjoismaisessa yhteistyössä. Lustolla ja seuralla on yhteinen joka toinen vuosi ilmestyvä aikakausjulkaisu ”Vuosilusto”. – Lusto ja seura ovat tavallaan veljeksiä, iältäänkin lähes kaksosia. Lusto avattiin kesäkuussa 1994 ja Metsähistorian Seura perustettiin joulukuussa 1994.

Ansioplakettien jako 7.12.2004 Lustossa. Vas. siht. Leena Paaskoski, puheenjoht. Markku Rauhalahti, Arvi A. Koivisto, Hanna Snellman, Metsänmiesten Säätiön edustajat Risto Hyvärinen ja Pentti Roiko-Jokela sekä Luston johtaja Timo Kukko. Kuva: T. Kilpeläinen.

Ylimääräisen kokouksen lopuksi hahmoteltiin kymmenvuotiaan tulevaisuutta. Vaikka kirjallista palautetta etukäteen tuli vain muutamalta jäseneltä, keskustelu kokouksessa oli vilkasta. Hanna Snellman, Esko Pakkanen ja Heikki Lindroos käyttivät pyydetyt puheenvuorot, ja lisäksi kokouksen osanottajat toivat keskusteluun monia kiinnostavia asioita. Esillä olivat mm. seuran perinne- ja tutkimustoiminnan asema ja kehittäminen, retkeilyjen sisältö, metsähistoriallisen asiantuntija-avun tarjoaminen, yhteistyötahojen etsiminen, esitelmätilaisuuksien aiheet ja nuorten jäsenten hankkiminen seuraan.

Kokouksessa päätettiin lisäksi tehdä aloite metsien käytön historian kirjoittamisesta. Kolmiosaisen Suomen maatalouden historian ilmestyttyä äskettäin on herännyt ajatus, että metsäpuolella tulisi ryhtyä samaan. Metsähistoria kiinnostaa monia, mutta näihin päiviin ulottuva monipuolinen yleisteos puuttuu edelleen.

Joulukuinen päivä jatkui Lustossa tuoreen tohtorin Tapani Tasasen kiinnostavalla esitelmällä metsien käytön historiasta ja johtaja Timo Kukon Luston 10-vuotiskauden ja tulevaisuuden esittelyllä.

>>>>>>>>>>>>><<<<<<<<<<<<<

Pohjoismainen kokous Lyckselessä

Metsähistorian seurojen ja metsämuseoiden pohjoismainen konferenssi pidetään tänä vuonna Ruotsissa Lyckselen metsämuseossa 15.–16. syyskuuta. Konferenssin yhteydessä pidetään myös metsähistorian seurojen pohjoismaisen yhteistyötoimikunnan kokous. Konferenssin pääaiheina ovat metsähistorian seurojen ja metsämuseoiden yhteistyö sekä metsäalan vanhojen kuvien ja filmien arkistointi.

Lyckselen metsämuseo (Skogsmuseet i Lycksele) täytti viime vuonna 20 vuotta. Alun perin museo oli lähinnä metsätyömuseo (“Huggarepoken“), mutta vuonna 1994 siihen tehtiin myös metsätalouden koneellistamisen osasto (“Maskinepoken”) sekä vuonna 1999 dendrologinen laboratorio. Lyckselen metsämuseo on Ruotsin ainoa ympäri vuoden avoinna oleva metsämuseo. Lyckselen metsämuseon johtajana toimii metsätieteen tohtori **Maarit Kalela-Brundin,** seuramme jäsen.

>>>>>>>>>>>>><<<<<<<<<<<<<

METSÄHISTORIAN SEURAN TOIMINTAKERTOMUS 2004 * 10. toimintavuosi

1. Yleistä

Metsähistorian ja -perinteen harrastus jatkui kertomusvuonna muutaman edellisvuoden tapaan erittäin vireänä. Uusia alan julkaisuja tuli seuran hallituksen tietoon runsaat 20 kappaletta. Eri puolilla maata järjestettiin perinnetapahtumia ja käynnistettiin erilaisia perinnehankkeita. Metsähistorian Seura toimi monessa hankkeessa innostajana ja asiantuntijana. Seuran jäsenet Anne Ruuttula-Vasari ja Tapani Tasanen väittelivät tohtoreiksi metsähistorian alalta.

Seuran keskeisiä tavoitealueita kertomusvuonna olivat jäsen- ja esitelmätilaisuudet ja kirjahankkeet. Seuran toiminnan tuloksellisuutta edisti ratkaisevasti Metsämiesten Säätiön antama taloudellinen tuki.

Seuran jäsenmäärä 31.12.2004 oli 276 (2003: 273) varsinaista jäsentä ja kymmenen kannattajajäsentä.

Seuran hallitus 2004: Markku Rauhalahti puheenjohtaja, Esko Pakkanen varapuheenjohtaja, Juhani Huittinen, Esa Ihalainen, Jaana Laine, Matti Leikola ja Jarmo Tammenmaa, varajäsenet Eero Hertsi ja Timo Kukko. Hallitus piti kuusi kokousta.

Seuran sihteeri: Leena Paaskoski ja taloudenhoitaja: Reija Turunen. Tilintarkastajat: Risto Hyvärinen ja Heikki Lindroos, varalla Tapani Honkanen ja Lauri Vaara.

Seuran toimistopalvelut ja tilinpito hoidettiin yhteistyössä Luston kanssa. Seura on Metsäkuvaajien Yhteistoimikunnan jäsen.

2. Toiminta

21. Jäsen- ja esitelmätilaisuudet

Vuosikokous pidettiin 21.4. Tieteiden talossa Helsingissä; osanottajia 22.

Vuosikokouksen jälkeen järjestettiin samassa paikassa seminaari ”Metsien varhaishistoria”. Alustajina toimivat:

Kimmo Tolonen, Jouko Meriläinen ja Matti Leikola; osanottajia 42, heistä noin kolmannes seuran ulkopuolisia.

Järjestettiin opintomatka Kymenlaaksoon aiheena alueen metsä- ja metsäteollisuushistoria; osanottajia 27. Työryhmä: Markku Rauhalahti, Timo Järvelä, Kari Laitinen ja Kalevi Saarinen.

Seuran perustamisen 10-vuotispäivänä 7.12.2004 järjestettiin seuran ylimääräinen kokous Lustossa Punkaharjulla; osanottajia 34. Kokouksessa jaettiin ansioplaketit seuraaville: Hanna Snellman, Arvi A. Koivisto, Metsämiesten Säätiö ja Lusto. Kokouksessa käsiteltiin mm. seuran tulevan toiminnan suuntaviivoja. Kokousesitelmän piti Tapani Tasanen aiheesta "Metsien käytön historia keskiajalta 1900-luvulle".

22. Tutkimustoiminta

Seuralla ei ollut kertomusvuonna omia tutkimushankkeita. Muihin tutkimushankkeisiin annettiin asiantuntija-apua. Useita seuran jäseniä oli osanottajina ja asiantuntijoina Kolilla syyskuussa järjestetyssä tutkijaseminaarissa, jonka aiheena oli "Metsien käytön historia".

23. Julkaisutoiminta

”Metsien käytön historia sanoin ja kuvin" -kirjan käsikirjoitustyötä jatkettiin. Työryhmä: Matti Leikola pj, Seppo Oja, Esko Pakkanen ja Tapani Tasanen. Hankkeeseen saatiin apuraha Metsämiesten Säätiöltä.

Vuoden lopussa valmistui yhteistyössä Luston kanssa ”Vuosilusto 2002-2003” -julkaisu. Sen jakelu siirtyi seuraavan vuoden puolelle.

Seuran 10-vuotiskokouksessa päätettiin käynnistää hanke, jonka tavoitteena on aikaansaada perusteos metsien käytön historiasta.

24. Asiantuntijatoiminta

Seuran hallituksen jäsenet toimivat asiantuntijoina mm. seuraavissa metsähistoria ja -perinnehankkeissa: Metsäkuvien tallennushanke (Markku Rauhalahti), Uiton historia -kirja (Esko Pakkanen), A. K. Cajanderista tehtävä dokumenttielokuva (Matti Leikola), ”Ja pokasaha soi” -cd-levy (Matti Leikola, Markku Rauhalahti) ja ”Polttohakkeen hankinnan puoli vuosisataa” -kirjan toimituskunta (Markku Rauhalahti).

25. Tiedotustoiminta

Jäsentiedote ”Susikko” toimitettiin kolme kertaa. Toimintatiedotusten ja uutisten lisäksi siinä julkaistiin metsähistoriaa käsitteleviä lyhyitä artikkeleita. Seuran esitettä jaettiin eri yhteyksissä. Internet-kotisivua suomen-, ruotsin-, saksan- ja englanninkielisenä pidettiin ajan tasalla.

Seuralla oli näyttelyosio Metsäyhdistyksen Metsäpäivillä 29.–30.3. sekä Luston Metsäpäivillä 2.–4.7.

26. Muu toiminta

Seuralle tehtiin koivupuinen ansioplaketti. Se suunniteltiin ja valmistettiin Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun kuvataiteen ja muotoilun koulutusohjelman työnä, tekijänä Teemu Partanen ja työn ohjaajana opettaja Jari Pulkkinen.

Pidettiin yhteyttä perinne- ja historiayhdistyksiin ja alan muihin yhteisöihin sekä kotimaassa että ulkomailla. Yhteistyö Luston kanssa jatkui tiiviinä.

Viisi seuran jäsentä osallistui 14.–15.10. Elverumissa Norjan Metsämuseossa järjestettyyn pohjoismaiseen metsähistorian konferenssiin ja tutkijakokoukseen sekä Norjan Metsämuseon 50-vuotisjuhlaan. Puheenjohtaja Markku Rauhalahti osallistui em. konferenssin yhteydessä 14.10. järjestettyyn

pohjoismaiden metsähistorian seurojen yhteistyöryhmän kokoukseen. Rauhalahti on toiminut syksystä 2002 alkaen ko. yhteistyöryhmän puheenjohtajana.

3. Resurssit ja talous

Toimintaa hoidettiin mahdollisimman paljon talkootyönä, ja hankekohtaisesti saatiin sidosryhmiltä taloudellista ja materiaalista tukea. Toimistopalvelut ja tilinpito hoidettiin yhteistyössä Luston kanssa.

Opintoretkeilyn kulut katettiin osallistumismaksuilla. Metsien käytön historiakirjan kulut katettiin Metsämiesten Säätiön avustuksella. Säätiöltä saatiin apuraha myös kansainväliseen toimintaan ja tiedotukseen. Jäsen- ja kannatusmaksujen tuotto oli 4.455 euroa.

Tilikauden ylijäämä on 560,37 euroa. Siirtovelkoja on yhteensä 15.657,99 euroa, ja ne koostuvat valtaosin vuodelle 2005 siirtyvistä historiakirjahankkeen apurahoista.

Taseen loppusumma on 17.296,63 euroa.

>>>>>>>>>>>>>><<<<<<<<<<<<<

METSÄHISTORIAN SEURAN TOIMINTASUUNNITELMA 2005
* 11.toimintavuosi

1. Yleistä

Seuran tarkoituksena on edistää laaja-alaisesti metsähistorian ja -perinteen tutkimusta, harrastusta, tallennusta ja esille tuontia sekä aihepiiristä kiinnostuneiden ihmisten keskinäistä yhteydenpitoa.

Keskeisiä tavoitealueita vuonna 2005 ovat jäsen- ja esitelmätilaisuudet, julkaisuhankkeet ja asiantuntijatoiminta metsäalan perinnehankkeissa.

Seuran tunnetuksi tekemistä ja jäsenhankintaa jatketaan mm. henkilöyhteyksien, tiedotteiden ja esitteiden avulla sekä tuomalla asiaa esille eri tapahtumissa. Tavoitteena on edelleen lisätä jäsenten määrää (31.12.2004: 276 varsinaista ja kymmenen kannattajajäsentä). Tavoitteena on saada jäseniä myös metsäalan ulkopuolelta.

2. Toiminta

21. Jäsentilaisuudet

Vuosikokous pidetään 6.4.2005 klo 11 Tieteiden talossa Helsingissä. Kokouksen jälkeen järjestetään samassa paikassa esitelmätilaisuus aiheesta: "Metsäalan retkeilyjen historiaa".

Järjestetään opintomatka Pirkanmaalle 10.–11.6.2005 Työryhmä: Markku Rauhalahti, Matti Leikola, Kalle Ouni, Timo Kivimaa.

Järjestetään 22.–25.9.2005 opintomatka Saksaan pääteemana Suomen metsäopetuksen alkulähteet ja kohteina mm. Eberswalde, Tharandt, Wittenberg ja Bärenthoren. Työryhmä: Markku Rauhalahti, Matti Leikola, lähetystöneuvos Kari Vitie.

22. Tutkimustoiminta

Käynnistetään hanke MERA-ohjelmien historiasta; työryhmä: Matti Leikola, Jaana Laine. Tehdään aloitteita metsähistorian ja -perinteen tutkimus- ja julkaisuhankkeista ja annetaan tarvittaessa asiantuntija-apua tällaisten hankkeiden toteuttajille. Jäseniltä toivotaan aihepiiriin liittyviä aloitteita.

23. Julkaisutoiminta

”Metsien käytön historia sanoin ja kuvin” -kirjahanketta jatketaan. Työryhmä: Matti Leikola pj, Seppo Oja, Esko Pakkanen, Tapani Tasanen. Hankkeeseen on saatu apurahaa Metsämiesten Säätiöltä.

Uusitaan Vuosiluston muoto ja sisällön rakenne yhteistyössä Luston kanssa; työryhmä: Esko Pakkanen, Leena Paaskoski. Valmistellaan yhteistyössä Luston kanssa Vuosiluston englanninkielistä 10-vuotisnumeroa; työryhmä: Markku Rauhalahti, Matti Leikola.

Toimitetaan aiheita ja aineistoja julkaistavaksi metsä- ja historia-alan julkaisuissa ja lehdissä.

24. Asiantuntijatoiminta

Seuran edustajat ovat asiantuntijoina mm. seuraavissa historia- ja perinnehankkeissa: Metsäkuvien tallennushanke (Markku Rauhalahti), Uiton historia -kirja (Esko Pakkanen) ja dokumenttielokuva A.K. Cajanderista (Matti Leikola).

Kootaan asiantuntijaryhmä yhteistyössä Luston kanssa valmistelemaan Metsien käytön historia -kirjasarjan aikaansaamista ja annetaan asiantuntija-apua ko. hankkeelle; työryhmä: Matti Leikola, Jaana Laine, Leena Paaskoski.

25. Tiedotustoiminta

Seuran esite uusitaan ja siitä tehdään A4-kopioversiot ruotsin-, saksan- ja englanninkielillä. Seuran toimintaa esittelevää näyttelyaineistoa on esillä mm. Metsäyhdistyksen Metsäpäivillä 14.–15.3.2005 Lahdessa ja Luston Metsäpäivillä 17–19.6.2005.

Jäsentiedote ”Susikko” toimitetaan kolme kertaa. Susikon ulkoasua kehitetään. Pidetään ajan tasalla seuran Internet -kotisivua liitteineen suomen-, ruotsin-, saksan- ja englanninkielisenä. Toiminnasta toimitetaan aineistoja tiedotusvälineille.

26. Muu toiminta

Ylläpidetään yhteyksiä historia- ja perinneyhdistyksiin ja alan muihin yhteisöihin sekä kotimaassa että ulkomailla. Tavoitteena on keskinäinen tiedon ja kokemusten vaihto sekä yhteistyö ja työnjako. Erityisesti toimitaan kiinteässä yhteistyössä Luston kanssa.

Seuran edustajat osallistuvat Ruotsissa Lyckselen Metsämuseossa järjestettävään metsähistorian seurojen ja metsämuseoiden pohjoismaiseen konferenssiin 15.–16.9. ja sen yhteydessä järjestettävään pohjoismaisten metsähistorian seurojen yhteistyöryhmän kokoukseen. Yhteistyöryhmän puheenjohtajana toimii syksystä 2002 alkaen Markku Rauhalahti.

3. Resurssit ja talous

Toimintaa hoidetaan mahdollisimman paljon palkattomana vapaaehtoistyönä, ja tarvikkeita ja palveluksia pyritään saamaan lahjoituksina. Perinnehankkeisiin sekä pohjoismaiseen yhteistyöhön ja tiedotukseen haetaan pääosin ulkopuolinen rahoitus. Seuran toimistopalvelut ja tilinpito hoidetaan yhteistyössä Luston kanssa.

Seuran yhteystiedot ovat: c/o Lusto, 58450 PUNKAHARJU, puh. (015) 345 1030, telefax (015) 345 1050, sähköposti: metsahistorian.seura@lusto.fi ja kotisivu: www.lusto.fi/seura.htm.

Toiminnan tuotot muodostuvat opintomatkojen osallistumismaksuista. Varainhankintatuottoja ovat hankeavustukset, Vuosiluston mainostuotot, jäsenmaksut (270 kpl á 15,-) ja kannatusmaksut (10 kpl á 45,-). Liittymismaksua ei peritä.

Metsien käytön historia -kirjan kulut ovat 23.300 euroa ja Vuosiluston kulut 1.800 euroa. Muut toimintakulut vuonna 2005 ovat yhteensä 27.800 euroa, näistä oleellisimpina pohjoismaisen yhteistyön sekä sisäisen ja ulkoisen tiedotuksen kulut.

4. Tulevien vuosien toiminta

Toimintavuonna hallitus valmistelee tapahtumia myös tuleville vuosille.

Vuonna 2006 järjestetään opintoretkeily Koillis-Suomeen sekä järjestetään Lustossa metsähistorian seurojen ja metsämuseoiden pohjoismainen konferenssi ja pohjoismaisen yhteistyö-ryhmän kokous. Yhdessä Luston kanssa julkaistaan Vuosiluston englanninkielinen 10-vuotisnumero. Metsien käytön historia sanoin ja kuvin -kirjasta saataneen ko. vuonna käsikirjoitus.

Vuonna 2007 järjestetään perinteisesti opintoretkeily. Yhdessä Luston kanssa tehdään Vuosilusto-julkaisu. Metsien käytön historia sanoin ja kuvin -kirja ilmestynee ko. vuonna.

>>>>>>>>>>>>><<<<<<<<<<<<<

Jäsenet

Seuran uusiksi jäseniksi on hyväksytty Olavi Heiskanen, Anneli Uotila, Pentti K. Räsänen, Pekka Koskinen, Juhani Krook, Pia Puntanen ja Seppo Niskanen. Seuran jäsenyydestä ovat eronneet Aulis Nevalainen, Saara Sunila, Pekka Vuotari, Risto Seppälä, Allan Vainio, Disse Ingberg ja Pentti Pääkkönen.

>>>>>>>>>>>>><<<<<<<<<<<<<

Uusia julkaisuja

*Sakari Virtanen, Siniset metsät, vihreä kulta. Kainuun metsätalouden historia. Oulujoen Uittoyhdistys: Kajaani 2004.

*Erkki Evert Koipijärvi, Metsä ympäröi kylää. Sarmala Oy 2004.

*Metsästä polttoaineeksi. Pöttingeristä Giantiin. Polttohakkeen tuotannon puoli vuosisataa. FINBIO 2004.

*Sulevi Riukulehto, Tuomarniemi. Siellä ei koskaan sada… Seinäjoen ammattikorkeakoulu, Tuomarniemen metsäoppilaitos: Jyväskylä 2004.

*Pentti Näreaho, Metsästäjänä hyvinvointivaltiossa. METO 2004.

*Lehtomäki. UPM-Kymmene 2004.

*Tasanen-Hietanen-Huhta-Hulkko-Jokinen-Vuontisjärvi, Vuorilla ja vaaroilla – neljä vuosikymmentä metsäntutkimusta Kolarissa. Metsäntutkimuslaitos 2004.

*Onni Wetterhoff, Saloilta ja vesiltä. Metsälehti Kustannus. 2004.

*Hynninen, Kyllä tukkipoika tunnetaan (CD-levy). 2004.

*Maria Lähteenmäki & Päivi Maria Pihlaja (ed.), The North Calotte. Perspectives on the Histories and Cultures of Northernmost Europe. – Helsingin yliopiston historian laitoksen julkaisuja 18. Inari 2005.

*Pekka Niemelä & Olli Saastamoinen (toim.), Metsäekosysteemit muuttuvassa maailmassa. Akatemiaprofessori Seppo Kellomäki 60 vuotta. – Silva Carelica 44. Joensuun yliopisto 2004.

>>>>>>>>>>>>>>><<<<<<<<<<<<<

Kultalan yhteismetsä – ihanne vuodelta 1817

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura syntyy

Helmikuun 16. päivänä 1831 kokoontui keisarillisen Aleksanterin yliopiston ensimmäiseksi suomen kielen lehtoriksi hiljattain nimitetyn C. N. Keckmanin kotiin kaksitoista yliopiston nuorempaa opettajaa ja maisteria. Tuossa tilaisuudessa perustettiin Suomalaisen Kirjallisuuden Seura edistämään suomen kielen ja kulttuurin tutkimusta ja viljelyä. Seuran ensimmäiseksi esimieheksi valittiin kokoonkutsuja Keckman, Oulusta kotoisin oleva nuori ja lupaava kieli- ja kirjastomies, joka myöhemmin toimi vuosikaudet Seuran sihteerinä.

Kolme vuotta myöhemmin, 1834, ilmestyi painosta Seuran ensimmäinen julkaisu, sihteerin saksan kielestä kääntämä opettavainen kertomus siitä, miten laiskuuteen ja juoppouteen vajonneesta kylästä tuli vauras ja onnellinen yhdyskunta. Kyseessä oli saksalais-sveitsiläisen Heinrich Zschokken alun perin vuonna 1817 julkaisema teos *Das Goldmacherdorf*, joka sai käännöksessä luontevan suomenkielisen nimen *Kultala*.

Kultala - tulevaisuuden ihanneyhdyskunta

Uudelle seuralle Kultalan julkaiseminen oli paitsi näyttö, myös ohjelmajulistus. Keskeistä oli paitsi suomen kielen kehittäminen, myös tavallisen kansan valistaminen sanan parhaassa mielessä. Teoksesta otettiin heti rohkeasti 2 500 kappaleen painos, mitä voisi vielä nykyäänkin pitää määrältään huomattavana. Myöhemmin kirjasta otettiin uusintapainoksia, joista viimeisin on nyt ilmestynyt Seuran klassikko-sarjassa 170 vuotta ensipainoksensa jälkeen.

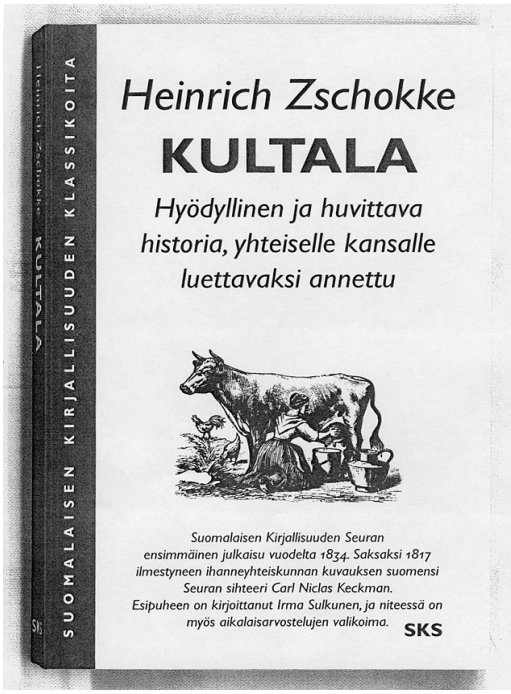

Kultalan merkitystä suomen kielen kehitykselle on käsitelty jonkin verran, mutta kirjan asiasisältö, varsinkin sen maa- ja metsätalouden osuus on jäänyt vähemmälle huomiolle. Kuitenkin kirja tarjoaa selkeän kuvan siitä, millaiseksi tulevaisuuden maaseudun ihanneyhteis-kunnan kuviteltiin Napoleonin sotien aiheuttamien mullistusten jälkeen kehittyvän – ainakin Saksan ja Sveitsin horisontista katsoen.

Vanhoillisen kyläyhteisön muutoksen saa aikaan sodasta palannut ”kouluttaja” Toivonen. Opetuksen uudistaminen suhteellisen vapaaksi, lasten yksilölliset taipumukset huomioon ottavaksi toiminnaksi onkin varmaan arvokkaimpia Kultalassa esitettäviä uusia aatteita. Samalla tavoin on myöhemminkin kiitetty Kultalan kylän johtomiesten tarmokasta taistelua alkoholia vastaan. Sen sijaan esimerkiksi Toivosen johtamassa uuden-aikaisessa köyhäinhoidossa huolehditaan ainoastaan kylän vaivaisista ja vanhuksista, kun taas maata omistamatonta ns. irtainta väestöä kohdellaan leppymättömän ankarasti. Heidät suljetaan laitoksiin, joissa heitä valvovat omasta keskuudesta valitut

”capot”. Ken ei tee työtä, hän joutuu pimeään koppiin ja saa tyytyä pelkkään perunaan, kunnes työ maistuu. Rinnastus III valtakunnan Saksan leireihin, joissa ”Arbeit macht Frei”, tulee luontevasti mieleen.

Kun ihmisten pyrkimys aineelliseen vaurauteen kasvaa, Kultalassa syntyy monenlaisia yhteisyrityksiä. Leivät leivotaan yhteisissä leivintuvissa, maito jalostetaan yhteisessä kylämeijerissä jne. Näin säästetään kustannuksissa ja kylässä myyntiä varten tuotettujen hyödykkeiden laatu kohoaa niin, että niille muodostuu laajalti tunnettu tavaramerkki, mikä takaa yhä kasvavat markkinat.

Kultalan yhteismetsä

Kylän yhteisomistukseen kuuluu noin 600 tynnyrinalan eli vajaan 300 ha metsäalue. Se säilytetään yhteismetsänä, mutta jaetaan kouluttaja Toivosen ja paikallisen maanmittarin neuvojen mukaan kahteen osaan: vesametsänä kasvatettavaan kotitarvemetsään ja siemenistä tai taimista uudistettavaan hirsi- eli tukkipuumetsään. Edellisessä noudatetaan 30 vuoden hakkuukiertoa kun taas jälkimmäisessä käytetään 100 vuoden kiertoaikaa. Molemmat metsälohkot jaetaan vastikään kehitetyn vuosilohkojärjestelmän periaatteiden mukaan niin, että vuosittain hakataan vain yksi lohko kerrallaan. Mennäänpä yhteismetsän hallinnossa vieläkin pitemmälle. Metsäammattilaisen (jota tässä yhteydessä täysin asianmukaisesti edustaa maanmittari) avulla ”hallitusmiehet antoivat kansallen oikian metsä-oorningen eli asetuksen metsän korjuusta, jossa oli säätty, mitä puita kaataissa ja niitä jakaissa piti varteen otettaman, kuinka hirsipuita kansan tarpeiksi piti jaettaman, luvattomat hakkaukset ja muut rikokset rankaistettaman, mitä metsävahtia valitessa oli muistettava j.n.e. niin että kaikillen tehtäisiin oikeus ja yhteistä hyvää autettaisiin”.

Suomalainen yhteismetsä – uusi Kultala?

Sveitsiläinen Kultalan kylä muistuttaa maanomistusoloiltaan jonkin verran suomalaista kyläyhteisöä ennen isojakoa. Kultalassa oli jo aikaisemmin luovuttu vanhasta sarkajaosta ja kertomuksen aikaan jokaisella talolla on omat peltolohkonsa, mutta kylän yhteiset metsämaat ovat vielä jakamatta samaan tapaan kuin mm. meidän omat sisävetemme valtaosaltaan vieläkin ovat. ”Kouluttaja” Toivosen on melko helppo suostutella Kultalan isännät siirtymään järjestämättömästä kylämetsästä suoraan järjestettyyn yhteismetsäomistukseen. Minkäänlaista ”oman maan nälkää” ei Kultalassa ihme kyllä esiinny, vaan kaikki tyytyvät sopivien puhuttelujen jälkeen omiin osuuksiinsa metsäntuotteista: myynti- ja rakennushirsistä sekä polttopuista. Kieltämättä puun tuottaminen on Kultalassa tehokkaampaa kuin ennen, mutta jääkö jotain puuttumaan? Isännät hoitavat metsäomaisuuttaan kuin liikeyritystä ikään, vailla sen suurempaa omistuksen onnea tai intohimoa. Pääasia on, että metsä tuottaa rahaa.

Kultalan kylän metsänhoitomalli tarjoaa kuitenkin kiehtovan ajatuskokeen: entä jos meilläkin olisi isojaossa hyljätty talousmetsien tilakohtainen yksityisomistus ja pitäydytty metsämaan yhteisessä hoidossa ja hallinnossa yhteisten kalavesien tapaan. Olisivatko metsämme tuottaneet tällä keinoin enemmän vaurautta, virkistystä ja monimuotoisuutta kuin nyt on laita, kun noudatamme pohjoismaista perhemetsätalouden mallia. Ja olisiko Kultalan malli meillä ollut lainkaan ajateltavissa edes teoriassa? Käytännön kokemukset meikäläisistä yhteismetsistä ovat toisaalta myönteisiä, mutta minkäänlaista yleistä menestystarinaa yhteismetsäaatteesta ei ole tullut siitäkään huolimatta, että vanhimmilla suomalaisilla yhteismetsillä on jo ikää runsaat toista sataa vuotta.

Mutta kuitenkin. Suuri osa maailman metsistä on tänäkin päivänä yhteisomistuksessa valtion, kunnan tai kyläyhteisön jakamattomana domeenina. Sitä mukaa kuin meidän yksityinen metsänomistuksemme jatkuvasti pirstoutuu ja siirtyy samalla yhä selvemmin kaupungeissa ja taajamissa asuvalle väestönosalle, henkinen valmius vaihtaa vaikeasti hoidettava, usein kaukana sijaitseva metsäpalsta esimerkiksi osuuteen suvun tai entisen kotikylän yhteismetsässä kasvaa. Ehkä hyvinkin muutaman vuosikymmenen kuluttua Kultalan kylän yhteismetsän kaltaisia metsäyhtymiä syntyy talousmetsiimme enemmänkin. Tulevaisuuden utopiaksi Kultala olikin tarkoitettu!

Kirjallisuutta Kultalasta

Karkama, Pertti 2004, Kansanvalistus ja ihanneyhteisö. Kultala-teos on kansanvalistuksen oppikirja. – Hiidenkivi 11(4):18–19.

Sulkunen, Irma 2004, *Kultala,* Keckman ja Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Esipuhe teokseen: Tschokke, H. ”Kultala”. Hyödyllinen ja huvittava historia, yhteiselle kansalle luettavaksi annettu. – Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. 166 siv.

Matti Leikola

>>>>>>>>>>>>>><<<<<<<<<<<<<

Maisema ja aika -näyttely Lustossa 10.2.-3.4.

Maisema ja aika -näyttely koostuu I. K. Inhan 1800-1900 -lukujen taitteessa ottamista sekä K. A. Ennolan samoilta paikoilta kuvaamista valokuvista. Kuvat kertovat maisemien muutoksesta sadan vuoden aikana.

Näyttelyssä on 37 mustavalkoista kuvaparia eri puolilta Suomea. Digitaalisesti entisöidyt ja käsitellyt kuvatulosteet ovat huippulaatua. Näyttely on vaihtelevalla kokoonpanolla ollut aiemmin esillä eri puolilla Suomea mm. Suomen Valokuvataiteen museossa ja Kolin luontokeskuksessa.

K. Inha kansallismaiseman rakentajana

I. K. Inha (1865-1930) oli maamme merkittävimpiä maisemavalokuvaajia, jonka aktiivisin kuvauskausi sijoittuu kansallisen heräämien aikakauteen 1890-luvun alusta 1910-luvun puoliväliin. Aikakauden maisemamaalareiden tavoin hän toi kansan tietoisuuteen Kolin, Imatrankosken ja Punkaharjun kaltaisia nähtävyyksiä ja vahvisti niiden asemaa kansallismaisemana. Hän matkusti lähes koko Suomessa pohjoisinta Lappia lukuun ottamatta ja kuvasi sekä kulttuuri- että luonnonmaisemia Helsingin keskustasta jylhiin korpiin. Vihkosina 1895-1896 ilmestynyt *Suomi kuvissa* oli suomalaisen maisemavalokuvauksen komea avaus ja on edelleen alan merkkiteoksia.

Valokuvaaja K. A. Ennola

Valokuvaaja Kari Ennola kiersi Suomea I.K.Inhan jalustanjäljillä kesät 1997-1999 toistaen mahdollisimman tarkasti samat paikat ja olosuhteet. Ennolalla on nyt valmiina 520 kuvaparia, viimeisimmät Laatokan Karjalasta vuodelta 2004.

K. A. Ennola Kolilla. Kuva: K. A. Ennola 1999.

Ennola (s.1966) on raisiolainen valokuvaaja ja opettaja. Koulutukseltaan hän on biologi ja on lisäksi opiskellut valokuvauksen historiaa Taideteollisessa korkeakoulussa. Ennolan valokuvia on ollut esillä yksityisnäyttelyinä vuodesta 1990 ja hänen tekstejään ja kuviaan on julkaistu useissa luonto- ja valokuva-alan lehdissä.

Maiseman muutos ja muuttumattomuus

Vuosisadan silmiinpistävimpiä muutoksia maisemassa on metsän kasvu ja levittäytyminen. Inhan kuvissa metsät ovat kotitarve- ja rakennuspuun, metsälaiduntamisen ja erityisesti Itä-Suomessa kaskenpolton jäljiltä hakattuja ja harvoja ja jäljellä oleva puusto nuorta. Monet ennen avoimet viljelysmaisemat ovat kasvaneet umpeen. Koskiluonto sen sijaan on kokenut toisenlaisen kohtalon: Inhan kuvaamista koskista vain kaksi on enää luonnontilassa.

Uuhimäki, Kuopio. I.K.Inha. v. 1899. Alkuperäinen kuva: Etelä-Pohjanmaan opisto.

Uusi kuva samasta paikasta: K.A. Ennola v. 1999.

Myös kaupunkien kasvu, teollistuminen ja rakennuskannan muuttuminen tulevat kuvissa hyvin esille samoin kuin tie- ja rautatieverkon levittäytyminen.

Toisaalta monet Inhan kuvaamat maisemat ovat säilyneet hämmästyttävän samannäköisinä. Joissakin kuvapareissa jopa esiintyvät samat kitukasvuiset männyt ja järeät tammet. Kansallismaisemista Punkaharju ja Koli esittäytyvät yhtä komeina, vaikkakin runsaspuustoisempina kuin sata vuotta sitten.

Eeva Koivula, Lusto

>>>>>>>>>>>>><<<<<<<<<<<<<

Lusto kerää retkeilyn historiaa

Lusto on käynnistänyt Retkeilyn historian tallennushankeen (2005-2007), jonka tavoitteena on kerätä talteen retkeilyyn liittyvää muistitietoa, esineistöä, valokuvia ja muuta materiaalia. Lisäksi hankkeen tuloksena Lustossa on vuonna 2007 esillä retkeilyn historiasta kertova laaja erikoisnäyttely.

Aluksi etsitään ja haastatellaan henkilöitä, joilla on kokemusta retkeilystä yli 40 vuoden takaa. Samalla kerätään tietoa siitä, millaista retkeilyn historiasta kertovaa aineistoa on säilynyt. Aineiston inventoinnin jälkeen aiheesta kootaan lahjoituksilla mahdollisimman edustava kokoelma talteen Lustoon.

Retkeilemällä ihminen on alun perin asuttanut uusia alueita ja hankkinut elantonsa luonnosta. Nykyisin retkeily on suosittua vapaa-ajan toimintaa, joka tarjoaa liikuntaa, virkistystä ja mahdollisuuksia monenlaisiin luontoharrastuksiin.

Retkeilyä ovat Suomessa merkittävästi edistäneet partioliikkeen tulo maahamme 1900-luvun alussa, nuorisojärjestöjen ja

koulujen vilkas luontotoiminta, retkeilyjärjestöt 1930-luvulta alkaen sekä vapaa-ajan lisääntyminen ja elintason kohoaminen viime sotien jälkeen. Retkeily Suomessa on niin merkittävä ilmiö, että sen perinteen taltioiminen ja säilyttäminen jälkipolville on hyvin perusteltua.

Kuva: Lusto/Suomen matkailuyhdistyksen kokoelma

Nyt etsitään henkilöitä, jotka
- ovat aloittaneet retkeilyn 1960-luvulla tai sitä aikaisemmin, tai tuntevat henkilöitä, jotka ovat retkeilleet jo silloin
- tietävät, mistä löytyy vanhoja retkeilyyn liittyviä esineitä, painotuotteita, valokuvia, filmejä tai muuta aineistoa

Kaikkia ilmoittautuneita ei ehkä voida haastatella eikä kaikkea tarjottavaa aineistoa ottaa vastaan, mutta kaikki tieto retkeilyn historiaan liittyvästä aineistosta ja muistitiedosta on tässä vaiheessa tärkeää.

Lisätietoja ja yhteydenotot:
Amanuenssi Vesa Anttila
Puh.015) 345 1017, GSM 050 328 9644,
vesa.anttila@lusto.fi.

>>>>>>>>>>>>>><<<<<<<<<<<<<<

Aarno Liuksialan tuotantoa Luston kokoelmiin

Taiteilija, metsänhoitaja Aarno Liuksialan kulttuurihistoriallisesti arvokas jäämistö siirtyi viime vuoden lopulla lähes kokonaisuudessaan Luston kokoelmiin. Aineiston luovutti taiteilijan poika Antti Liuksiala.

Lahjoitus sisältää merkittävän otoksen Liuksialan taiteellisesta elämäntyöstä, mm. yli kaksisataa sarjakuvastrippiä ja lähes kolmesataa sarjakuvaa, viisikymmentä karikatyyriä, sataviisikymmentä logoa ja merkkiä sekä maalauksia ja mitaleita. Lisäksi Lustoon tallennetaan osia taiteilijan kotiarkistosta sekä joitakin henkilökohtaisia esineitä.

Lustossa vuonna 2003 esillä ollut laaja Aarno Liuksialan 100-vuotisjuhlanäyttely Pöllisen mailla esitteli taiteilijan sarjakuvia, pilapiirroksia ja muuta taiteellista tuotantoa. Samalla julkaistiin myös hänen elämänurastaan kertova Kynä käy -kirja.

Liuksiala oli tunnettu sarjakuva- ja karikatyyripiirtäjä aikana, jolloin sarjakuvan arvostus taiteenlajina oli vielä vähäistä. Hänen suosikkiaihepiiriään olivat metsänhoito, metsästys ja muut metsälliset teemat. Kuuluisimmat Liuksialan sarjakuvahahmoista olivat Pöllinen ja Metsä-Eemeli, jotka seikkailivat pääasiassa Metsälehdessä. Liuksiala tunnetaan hyvin myös karikatyyreistä, joita hän teki ainakin kymmenentuhatta. Karikatyyrien ja sarjakuvien lisäksi Liuksiala teki myös pilakuvia, ajankohtaisia ”Viikon kuvia” sekä monenlaisia kuvitustöitä.

Tuottelias taiteilija ei rajoittunut vain kuvataiteeseen vaan hänen tuotantonsa ulottuu monille aloille mainoksista ja veistoksista metsäaiheisiin elokuviin.

Eeva Koivula, Lusto

>>>>>>>>>>>>>>><<<<<<<<<<<<<<

Seuran yhteystiedot

Metsähistorian Seura
C/o Lusto, 58450 PUNKAHARJU
metsahistorian.seura@lusto.fi
www.lusto.fi/seura.htm

Puheenjohtaja Markku Rauhalahti
Paalikatu 13, 33400 Tampere
P. (03) 346 0123; 050 68 980
rauhalahti@kolumbus.fi

Varapuheenjohtaja Esko Pakkanen
UPM METSÄ, PL 32, 37601 Valkeakoski
P. 0204 163 805
esko.pakkanen@upm-kymmene.com

Muut hallituksen jäsenet:
Juhani Huittinen, Esa Ihalainen,
Jaana Laine, Matti Leikola,
Jarmo Tammenmaa
Varajäsenet: Eero Hertsi, Timo Kukko

Sihteeri
Leena Paaskoski
Mäntyniementie 64
58450 Punkaharju
P. 050 366 9552
leena.paaskoski@lusto.fi

Taloudenhoitaja
Reija Turunen
Lusto
58450 Punkaharju
P. (015) 345 1012
reija.turunen@lusto.fi

>>>>>>>>>>>>>><<<<<<<<<<<<<<

PÖLLINEN konkelon kimpussa

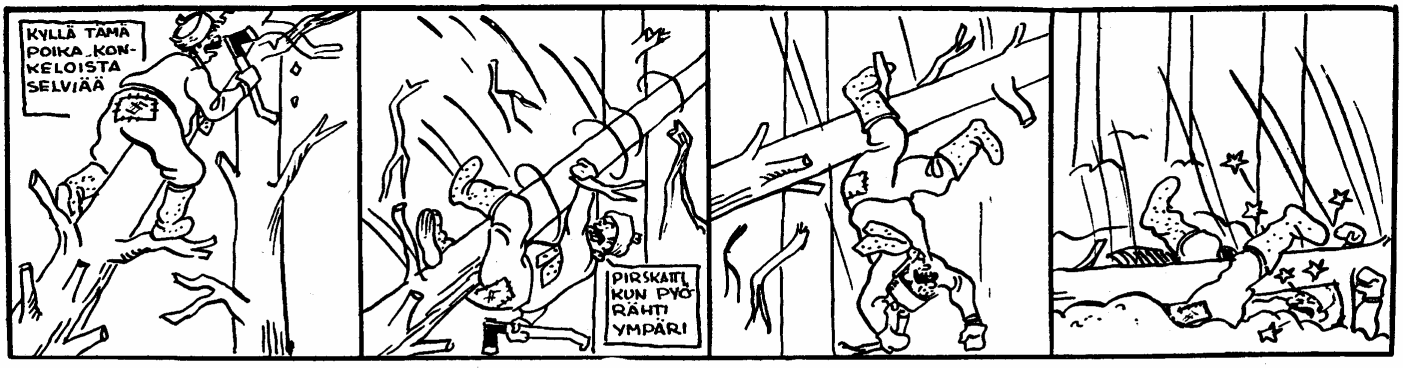

on utelias